

ด่วนที่สุด

ที่ สก ๐๐๑๙/ว ๐๒๒๗

ศาลากลางจังหวัดสระแก้ว

ถนนสุวรรณศร สก ๒๗๐๐๐

๑๓ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง การขับเคลื่อนการดำเนินงานการจัดการปัญหาการอยู่ร่วมกันอย่างสมดุระหว่างคนและช้างป่า
ประจำปี ๒๕๖๔

เรียน นายอำเภอวังน้ำเย็น นายอำเภอเขาฉกรรจ์ และนายอำเภอวังสมบูรณ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. รายงานการประชุมสร้างความเข้าใจการดำเนินงานโครงการฯ จำนวน ๑ ชุด
๒. แนวทางการดำเนินงานฯ จำนวน ๑ ชุด
๓. แบบประเมินองค์ความรู้จากการอ่านหนังสือการ์ตูน
“เรื่องเล่าชาวคชานุรักษ์” จำนวน ๑ ชุด

ด้วย กรมการพัฒนาชุมชน ได้จัดประชุมสร้างความเข้าใจการดำเนินงานโครงการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง กิจกรรมการพัฒนาและต่อยอดผลิตภัณฑ์กลุ่มอาชีพในหมู่บ้านที่ได้รับผลกระทบจากช้างป่าผ่านระบบวีดิทัศน์ทางไกล (Video Conference) เมื่อวันพุธที่ ๖ มกราคม ๒๕๖๔ ณ ห้อง War Room ชั้น ๕ กรมการพัฒนาชุมชน เพื่อให้การขับเคลื่อนการดำเนินงานเป็นด้วยความเรียบร้อย เกิดประสิทธิภาพ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

เพื่อให้การขับเคลื่อนการดำเนินงานการจัดการปัญหาการอยู่ร่วมกันอย่างสมดุระหว่างคนและช้างป่า ประจำปี ๒๕๖๔ เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ จังหวัดสระแก้ว ขอให้อำเภอมอบหมายให้สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอดำเนินการ ดังนี้

๑. ประสานความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ร่วมขับเคลื่อนการดำเนินงานการจัดการปัญหาช้างป่าในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ ประกอบด้วย

๑.๑ จัดงบประมาณฝึกอบรมอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) เป็นกรณีพิเศษ โดยรับสมัครจากอาสาสมัครเฝ้าระวังช้างป่า หรือผู้ที่สมัครเป็นอาสาสมัครเฝ้าระวังช้างป่า และเมื่อผ่านการฝึกอบรมแล้ว ขอให้มีการบรรจุและสั่งใช้ปฏิบัติหน้าที่เฝ้าระวังช้างป่าในฐานะอาสาสมัคร อปพร. โดยจัดเบี้ยเลี้ยงและสวัสดิการต่าง ๆ ในฐานะอาสาสมัคร อปพร.

๑.๒ การส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานของสมาชิกอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก (อถล.) ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) สามารถตั้งงบประมาณและให้การสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเฝ้าระวังป้องกันและรักษาสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นได้

๒. ประชาสัมพันธ์และเชิญชวนให้อาสาสมัครเฝ้าระวังช้างป่าทุกคน สมัครเป็นสมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.)

๓. ประชาสัมพันธ์และเชิญชวนให้ประชาชนในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากช้างป่า สมัครเป็นสมาชิกอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก (อถล.)

/๔.สร้างกระบวนการ...

๔. สร้างกระบวนการส่งเสริมการอ่าน การถ่ายทอด และเผยแพร่องค์ความรู้เพื่อการอยู่ร่วมกันระหว่างคนและช้างป่าฉบับการ์ตูน “เรื่องเล่าชาวคชานุรักษ์” และประเมินผลในการรับองค์ความรู้ของประชาชนว่าประสบผลสำเร็จหรือไม่ และรายงานให้จังหวัดทราบ ภายในวันพุธที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๔ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๕. จัดทำโครงการเพื่อเสนอของบประมาณในการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง กิจกรรมการพัฒนาและต่อยอดผลิตภัณฑ์กลุ่มอาชีพในหมู่บ้านที่ได้รับผลกระทบจากช้างป่า ส่งให้จังหวัด ภายในวันพุธที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๔ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายถวิล ยี่สู่นแสง)
พัฒนาการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดสระแก้ว

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด
กลุ่มงานสารสนเทศการพัฒนาชุมชน
โทร/โทรสาร ๐ ๓๗๔๒ ๕๐๕๗ - ๘

รายงานการประชุม

สร้างความเข้าใจการดำเนินการโครงการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง
กิจกรรมการพัฒนาและต่อยอดผลิตภัณฑ์กลุ่มอาชีพ
ในหมู่บ้านที่ได้รับผลกระทบจากช้างป่า
ผ่านระบบวีดิทัศน์ทางไกล (Video Conference)

วันพุธที่ ๖ มกราคม ๒๕๖๔ เวลา ๑๐.๐๐ น.

ณ ห้อง War Room ชั้น ๕ กรมการพัฒนาชุมชน

สำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน

รายงานการประชุมสร้างความเข้าใจการดำเนินการโครงการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง
กิจกรรมการพัฒนาและต่อยอดผลิตภัณฑ์กลุ่มอาชีพในหมู่บ้านที่ได้รับผลกระทบจากช้างป่า

ผ่านระบบวีดิทัศน์ทางไกล (Video Conference)

วันพุธที่ ๖ มกราคม ๒๕๖๔ เวลา ๑๐.๐๐ น.

ณ ห้อง War Room ชั้น ๕ กรมการพัฒนาชุมชน

.....

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ	อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน (ประธานการประชุม)
๒. นางวิไลวรรณ ไกรโสดา	รองอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน
๓. นายนิวัติ น้อยผาง	รองอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน
๔. นายสุรศักดิ์ อักษรกุล	รองอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน
๕. นายสรสาสน์ สีเพ็ง	ผู้ตรวจราชการกรม
๖. นางสาวเบญจมาศ วงษ์สุวรรณ	ผู้ตรวจราชการกรม
๗. นางสาวฉัตรประอร นิยม	ผู้ตรวจราชการกรม
๘. นายทรงพล วิชัยชิตะ	ผู้อำนวยการสำนักทุนและองค์การการเงินชุมชน
๙. นางสาวนิภา ทองก้อน	ผู้อำนวยการสำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน
๑๐. นายธาดา ธีระวาทีน	แทนผู้อำนวยการสถาบันการพัฒนาชุมชน
๑๑. นางสาวทิพพรรณ ไชยอุปถัมภ์	แทนผู้อำนวยการศูนย์สารสนเทศเพื่อการพัฒนาชุมชน
๑๒. นางสาวกาญจนา ทองเกษม	แทนผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและวิสาหกิจชุมชน
๑๓. นางวรรณภา ลิ้มพานิชย์	นักวิชาการพัฒนาชุมชนเชี่ยวชาญ
๑๔. นายรังสรรค์ หังสนาวิน	ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมการบริหารจัดการชุมชน
๑๕. นางสาวจุฑาทิพย์ สมปราชญานันท์	ผู้อำนวยการกลุ่มงานพัฒนาทุนชุมชนตามแนวพระราชดำริ
๑๖. นายมนตรี อำพันทอง	นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ
๑๗. พ.อ.อ. วุฒิชัย มีโชค	นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ
๑๘. นางสาวชลธิชา เหมวรชาติ	นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ

เริ่มประชุมเวลา ๑๐.๐๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ประธานฯ ๑.๑ เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ให้ข้าราชการกรมการพัฒนาชุมชนปฏิบัติตามมาตรการเพื่อความปลอดภัยอย่างเคร่งครัด และควรสร้างวัฒนธรรมการระวัง ป้องกันการแพร่ระบาด เช่น การเว้นระยะห่าง การทำความสะอาดวัสดุที่ใช้ร่วมกัน เป็นต้น

๑.๒ มาตรการในการบรรเทาความเดือดร้อนให้กับประชาชนจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) โดยอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชนได้สั่งการให้ผู้ที่เกี่ยวข้องดำเนินการแล้ว เช่น กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี โครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) เป็นต้น

๑.๓ การดำเนินงาน “น้อมนำแนวพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สู่แผนปฏิบัติการ ๙๐ วัน ปลุกผักสวนครัว เพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหาร” ต้องนำกลับมากะตุ้นในการดำเนินงานอีกครั้ง เพื่อให้ทุกครัวเรือนสามารถอยู่รอดได้อย่างน้อย ๑๔ วัน หากมีการแพร่ระบาดอย่างรุนแรง ไม่สามารถหาซื้ออาหารได้ แต่ต้องพิจารณาถึงความเหมาะสม เนื่องจากอยู่ในช่วงฤดูแล้ง ซึ่งในการดำเนินการเฟส ๓ จะต้องเชิญชวนให้ประชาชนดำเนินการระดับครัวเรือนเหมือนเฟส ๑ แต่จำนวนชนิดของผักเพิ่มขึ้น (อย่างน้อย ๑๐ ชนิด) โดยจะต้องมีพืชหลักประกอบด้วย กลัวย มะละกอ พริก มะกรูด ซึ่งเป็นพืชที่มีอายุมากกว่า ๑ ปี และมีผักชนิดอื่น ๆ เพิ่มเติม เช่น ที่ไถ่ธนุ ที่ดำเนินการ “บ้านนี้มีรัก ปลูกผักกินเอง” ที่ประสบความสำเร็จ สามารถเป็นต้นแบบในการดำเนินการได้

๑.๔ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา นเรนทิราเทพยวดี กรมหลวงราชสาริณีสิริพัชร มหาวัชรราชธิดา ทรงมีความห่วงใยต่อประชาชนและช่างป่า จึงได้ขับเคลื่อนการดำเนินงานการจัดการปัญหาเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสมดุลระหว่างคนและช่างป่า ภายใต้โครงการพัชรสุธาคชานุรักษ์

กรมการพัฒนาชุมชน จึงต้องขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อสนองงานตามพระราชประสงค์ ที่ต้องการจัดการปัญหาดังกล่าว โดยมีแนวทางในการดำเนินงาน ประกอบด้วย

๑.๔.๑ ส่งเสริม สนับสนุนให้ประชาชนในพื้นที่มีทัศนคติที่ดีต่อช่างป่า

๑.๔.๒ เสริมสร้างองค์ความรู้ให้กับประชาชนให้สามารถอยู่ร่วมกันกับช่างป่าได้ โดยสามารถประกอบอาชีพและใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันกับช่างป่าได้ตามปกติ

๑.๔.๓ ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ ภายใต้หลักคิดที่ต้องรวมกันดำเนินการในรูปแบบกลุ่ม เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการพัฒนา และจะต้องมีการประเมินผลการดำเนินงานเพื่อให้การขับเคลื่อนเกิดประสิทธิภาพ

๑.๔.๔ เพิ่มช่องทางการตลาด ช่องทางการจำหน่ายสินค้าและผลิตภัณฑ์จากกลุ่ม ที่ได้ดำเนินงาน รวมถึงสินค้าและผลิตภัณฑ์ในหมู่บ้านที่ได้รับผลกระทบจากช่างป่า โดยดำเนินการไปพร้อมกับการพัฒนาสินค้าและผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพและมีมาตรฐาน

๑.๔.๕ เจ้าหน้าที่กรมการพัฒนาชุมชน ต้องเป็นผู้ประสานความร่วมมือ (โซ่ข้อกลาง) ระหว่างประชาชนกับท้องถิ่น และหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้การช่วยเหลือประชาชนเกิดประสิทธิภาพ

๑.๔.๖ ส่งเสริมการดำเนินงานกองทุนสวัสดิการ โดยเจ้าหน้าที่กรมการพัฒนาชุมชน ต้องดำเนินงานเชิงรุก เพื่อให้เกิดการพัฒนา ส่งเสริม และสนับสนุนการดำเนินงาน เช่น ต้องประชาสัมพันธ์ และกระตุ้นให้อาสาสมัครเฝ้าระวังช่างป่า สมัครเป็นสมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ให้ครบทุกคน โดยประสานกับสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จังหวัด เพื่อออกคำสั่งบรรจุและสั่งการให้อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนปฏิบัติงาน จักได้สามารถเบิกจ่ายเบี้ยเลี้ยง และสวัสดิการต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานได้ พร้อมทั้งสร้างกิจกรรม ประชาสัมพันธ์และเชิญชวนให้ประชาชนสมัครเป็นสมาชิกกองทุนคชานุรักษ์ โดยกำหนดเป้าหมายสมาชิกในหมู่บ้านคชานุรักษ์ต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๐ ของจำนวนประชากร หมู่บ้านที่ได้รับผลกระทบจากช่างป่า (หมู่บ้านคนรักช่าง) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๖๐ ของจำนวนประชากร

๑.๔.๗ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด/อำเภอ ต้องประสานความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และต้องกระตุ้นและส่งเสริมให้กลุ่มอาชีพหรือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากช่างป่า สมัครเป็นสมาชิกกลุ่ม องค์กร เพื่อจะได้เขียนโครงการเสนอขอของบประมาณทั้งจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) หรือหน่วยงานอื่น ๆ เช่น อาสาสมัครท้องถิ่นรักโลก (อถล.) ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยอาสาสมัครท้องถิ่นรักโลก พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) สามารถตั้งงบประมาณและให้การสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเฝ้าระวัง ป้องกันและรักษาสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นได้

๑.๔.๘ กรมการพัฒนาชุมชน ได้รับพระมหากรุณาธิคุณให้พิมพ์และเผยแพร่องค์ความรู้ฉบับการ์ตูน “เรื่องเล่าชาวคชานุรักษ์” ซึ่งเป็นสื่อองค์ความรู้ที่ช่วยถ่ายทอดพฤติกรรมของช้าง และวิถีการอยู่ร่วมกันกับช้างป่า เป็นการช่วยให้ประชาชนทุกเพศทุกวัย ได้มีทัศนคติที่ดีกับช้างป่า โดยเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กรมการพัฒนาชุมชนที่จะนำสื่อองค์ความรู้นี้ไปถ่ายทอดเพื่อสร้างทัศนคติ สร้างองค์ความรู้ให้กับประชาชนให้เกิดผลเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชนได้สั่งการให้สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสร้างกระบวนการส่งเสริมการอ่าน การถ่ายทอดองค์ความรู้ พร้อมทั้งออกแบบวิธีประเมินผลประชาชนในการรับองค์ความรู้ว่าประสบผลสำเร็จหรือไม่ โดยให้ส่งทางช่องทางแอปพลิเคชันไลน์กลุ่มผู้บริหาร พช. เพื่อประมวลผลเป็นแนวทางในการดำเนินงานต่อไป

นายนิวัติ ฯ ๑. หนังสือองค์ความรู้ฉบับการ์ตูนพระราชทาน เป็นการสร้างทัศนคติที่ดี การเรียนรู้พฤติกรรมช้างป่า ซึ่งผลลัพธ์ คือ ต้องการให้คนและช้างป่าสามารถอยู่ร่วมกันได้

๒. ในประเด็นที่ให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ก่อนการนำไปดำเนินการ เป็นกระบวนการจัดการความรู้ เพื่อให้ได้วิถีปฏิบัติที่สมบูรณ์ที่สุด ในการนำไปปฏิบัติเพื่อให้การดำเนินงานเกิดประสิทธิภาพ

นางวิไลวรรณ ฯ ชาวช้างบุกรุกบ้านชาวบ้าน หากเป็นหมู่บ้านคชานุรักษ์ ควรทำความเข้าใจกับชาวบ้าน พร้อมทั้งช่วยเหลือ เยียวยา เพื่อไม่ให้เกิดความขัดแย้งระหว่างคนและช้างป่า และควรเสนอข่าวในทางบวก

ประธาน ฯ ให้เจ้าหน้าที่กรมการพัฒนาชุมชนช่วยกันสื่อสาร ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานในพื้นที่ โดยเขียนข่าวให้มีความครบถ้วน สมบูรณ์ พร้อมภาพกิจกรรมที่สามารถนำไปเผยแพร่ในช่องทางอื่น ๆ รวมถึงสื่อสารมวลชนได้ โดยการนำเสนอข่าวจะเป็นการช่วยประชาสัมพันธ์งานกรมการพัฒนาชุมชน พร้อมทั้งเป็นการเทิดทูลพระเกียรติสถาบันพระมหากษัตริย์อีกทางหนึ่งด้วย

นายสุรศักดิ์ ฯ งบประมาณที่กรมการพัฒนาชุมชนจัดสรรให้จังหวัดดำเนินการในปี ๒๕๖๔ สามารถเป็นเงินทุนหมุนเวียนให้กับกลุ่มอาชีพได้ ซึ่งในระดับพื้นที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณทั้งจากกรมการพัฒนาชุมชน และหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งงบประมาณตามยุทธศาสตร์ของหน่วยงานและงบประมาณอื่น ๆ เพราะฉะนั้น เจ้าหน้าที่กรมการพัฒนาชุมชนควรส่งเสริม สนับสนุนให้เกิดพัฒนาอย่างรอบด้าน อย่างสมดุล เพื่อให้การพัฒนาเกิดประสิทธิภาพ โดยเชื่อมโยงกับกองทุนในความรับผิดชอบของกรมการพัฒนาชุมชนในการส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนากลุ่มอาชีพ และให้สนับสนุนกลุ่มอาชีพ โดยจัดทำทะเบียนกลุ่มอาชีพเดิมที่มีอยู่ในพื้นที่ พร้อมทั้งสร้างและพัฒนากลุ่มอาชีพให้เข้มแข็ง นำผลิตภัณฑ์ไปจดทะเบียนโอท็อป เพื่อจะได้รับการสนับสนุนและพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ รวมทั้งได้รับการส่งเสริมด้านการตลาดจากกรมการพัฒนาชุมชนต่อไป

ประธาน ฯ งบประมาณต่าง ๆ ที่กรมการพัฒนาชุมชนจัดสรรให้กลุ่มวิสาหกิจผู้เลี้ยงผึ้ง บ้านคลองมะหาด ตำบลท่าตะเียบ อำเภอกำแพงแสน จังหวัดฉะเชิงเทรา และ กลุ่มเกษตรกรเครือข่ายคชานุรักษ์ชลบุรี ด้านการแปรรูปสมุนไพร จังหวัดชลบุรี เป็นงบประมาณที่อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชนพิจารณาแล้วว่าสามารถ ทำให้กลุ่มพัฒนาศักยภาพในการดำเนินงานและเกิดผลต่อภาพรวมที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนได้ ซึ่งแท้จริงแล้วยังมีอีกหลายกลุ่มที่มีความต้องการในการสนับสนุนงบประมาณ แต่กรมการพัฒนาชุมชนไม่สามารถให้การสนับสนุนได้ทั้งหมด

มติที่ประชุม รับทราบ/ปฏิบัติ

/ระเบียบวาระที่ ๒...

**ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุม
ไม่มี**

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ

นางสาวนิภา ๓.๑ การรายงานผลการปฏิบัติงานสนับสนุนโครงการพัชรสุธาคชานุรักษ์ ที่เป็นรูปธรรม และรายงานผลตามหัววงระยะเวลาที่กำหนด (เอกสาร ๑) (หนังสือกรมฯ ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๔๐๙.๕/ว ๐๑๘๓ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๓ และหนังสือกรมฯ ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๔๐๙.๕/ว ๐๔๒๖ ลงวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓)

- แบบบันทึกกรณีตัวอย่างการแก้ไขสถานการณ์เมื่อเผชิญเหตุช้างป่า

- ข้อมูลภาพรวมของการดำเนินงานและแบบรายงานหมู่บ้านที่ได้รับผลกระทบจากช้างป่า

๓.๒ การจัดการความรู้ วิธีการบริหารจัดการป้องกัน แก้ปัญหา และการอยู่ร่วมกันระหว่างคน และช้างป่าต้องทำอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะเมื่อมีเหตุการณ์ เพื่อสรุปรวมเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาช้างป่า และปฏิบัติตัวของประชาชนในพื้นที่

๓.๓ การรายงานผลความก้าวหน้าในการพัฒนาชุมชนในการสนับสนุนโครงการพัชรสุธาคชานุรักษ์ โดยกรมการพัฒนาชุมชนรวบรวมสรุปรายงานกระทรวงมหาดไทยและคณะกรรมการโครงการพัชรสุธาคชานุรักษ์ ทุกวันที่ ๑๐ ของเดือน จังหวัดยังคงรายงานข้อมูลให้กรมฯ ทุกวันที่ ๒๕ ของเดือน

มติที่ประชุม รับทราบ/ปฏิบัติ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

นางสาวนิภา ๔.๑ การดำเนินการโครงการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง กิจกรรมการพัฒนาและต่อยอดผลิตภัณฑ์กลุ่มอาชีพในหมู่บ้านที่ได้รับผลกระทบจากช้างป่า ตามแนวทางที่กรมการพัฒนาชุมชนกำหนด (ตามหนังสือกรมการพัฒนาชุมชน ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๔๐๙.๕/ว ๒๘๕๑ ลงวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๓ ดังนี้

๔.๑.๑ แนวทางการดำเนินงาน (เอกสาร ๒)

๔.๑.๒ การรายงานผลการดำเนินงานตามแบบรายงาน (เอกสาร ๓)

- แบบรายงานสรุปข้อมูลกลุ่มอาชีพในพื้นที่หมู่บ้านที่ได้รับผลกระทบจากช้างป่า

แบบรายงาน ๑

- สรุปข้อมูลกลุ่มอาชีพที่ได้รับการพิจารณาเพื่อการพัฒนาและต่อยอดผลิตภัณฑ์

กลุ่มอาชีพในพื้นที่หมู่บ้านที่ได้รับผลกระทบจากช้างป่า ประจำปี ๒๕๖๔ แบบรายงาน ๒

- แบบรายงานข้อมูลกลุ่มอาชีพที่ได้รับการพัฒนาและต่อยอดผลิตภัณฑ์ในพื้นที่ที่

ได้รับผลกระทบจากช้างป่า แบบรายงาน ๓

๔.๒ การจัดทำแผนปฏิบัติการ (Action Plan) ตามแผนแม่บทสร้างความสมดุลระหว่างคน และช้างป่า ภายใต้โครงการพัชรสุธาคชานุรักษ์ โดยให้ทุกจังหวัดบูรณาการขับเคลื่อนการดำเนินงานการจัดการ ปัญหาเพื่อการอยู่ร่วมกันระหว่างคนและช้างป่าในระดับพื้นที่ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาค ประชาชน จัดทำเป็นแผนปฏิบัติการ (Action Plan) และรายงานให้กรมการพัฒนาชุมชนทราบ ภายในวันศุกร์ที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ (เอกสาร ๔)

มติที่ประชุม อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชนสั่งการให้จังหวัดดำเนินการจัดทำโครงการเพื่อเสนอของบประมาณ ตามโครงการฯ ภายในวันศุกร์ที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๔ ก่อนเวลา ๑๒.๐๐ น. โดยประสานส่งโครงการที่สำนัก เสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน ที่ประชุมรับทราบ/ปฏิบัติ

/ระเบียบวาระที่ ๕...

แนวทางการดำเนินงานการจัดการปัญหาการอยู่ร่วมกันอย่างสมดุลระหว่างคนและช้างป่า ปี ๒๕๖๔

๑. พัฒนาการจัดเวทีประชุมระดับตำบล

เป้าหมายผู้เข้าร่วมการประชุมระดับตำบล ประกอบด้วย ผู้แทนหมู่บ้าน ผู้แทนท้องถิ่น ผู้แทนเครือข่าย OTOP หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

- ๑.๑ ทบทวนแผนฯ เดิม ศักยภาพ และเป้าหมายการดำเนินงาน
- ๑.๒ มีทรัพยากรในการผลิตไต่บ้าง
- ๑.๓ มีภูมิปัญญา ทักษะฝีมือไต่บ้าง
- ๑.๔ มีกิจกรรมเกี่ยวกับอาชีพไต่
- ๑.๕ ทิศทางแนวโน้ม ความต้องการสินค้าในตลาดภายใน ภายนอกใกล้เคียงกับตำบล

๒. พัฒนาการส่งเสริมกระบวนการทำงานของกลุ่ม

- ๒.๑ กระตุ้น เชิญชวน คัดเลือก ผู้สนใจ ตั้งใจในการประกอบอาชีพตามแนวทางของกลุ่ม
- ๒.๒ จัดทำระเบียบการปฏิบัติของกลุ่ม กติกา การทำงานร่วมกัน การจัดสรรประโยชน์
- ๒.๓ จัดทำแผนการพัฒนากลุ่ม

๒.๓.๑ มีเป้าหมายกลุ่ม

๒.๓.๒ จัดโครงสร้างองค์กรเพื่อการบริหารงาน

คณะทำงานกลุ่ม

- จัดตั้งกลุ่มงาน หรือผู้รับผิดชอบตามภารกิจของการทำงานของกลุ่ม เช่น ฝ่ายการผลิต ฝ่ายการตลาด ฝ่ายการเงิน ฯลฯ
- กำหนดอำนาจการตัดสินใจ ความรับผิดชอบ ภาระหน้าที่

๒.๓.๓ วิธีการบริหารจัดการ

๒.๓.๔ ระบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อพัฒนาศักยภาพของกลุ่ม

๓. พัฒนาการจัดการประชุมพิจารณาส่งเสริมกลุ่มวางแผนธุรกิจ ให้สามารถจัดการธุรกิจได้อย่างเป็นระบบ กำหนดทิศทางธุรกิจชัดเจน ทำให้ทุกคนในทีมมีความเข้าใจชัดเจนอย่างเดียวกัน ร่วมกันทำงานให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด ต้องการพิจารณาถึงปัจจัย ดังนี้

๓.๑ ผู้ซื้อหรือลูกค้า หรือกลุ่มเป้าหมายที่สนใจจะซื้อสินค้าหรือบริการของกลุ่มเป็นใครบ้าง (เพศ วัย) และเข้าต้องการสินค้าอะไร ลักษณะแบบไหน สินค้าหรือบริการของกลุ่มเราที่มีอยู่คืออะไร มีความแตกต่างจากคู่แข่งอย่างไร เช่น รสชาติ รูปแบบ บรรจุภัณฑ์ มาตรฐาน หรือคุณลักษณะอื่น ๆ เพื่อใช้ในการสร้างความสนใจและความต้องการซื้อของลูกค้า รวมทั้ง วิธีการรักษารฐานลูกค้าเดิม สร้างความสัมพันธ์กับลูกค้าเดิม มีแผนการดูแลหลังการขาย เช่น การรับประกัน การซ่อมแซม หรือสิทธิประโยชน์ในฐานะเป็นสมาชิก เป็นต้น

๓.๒ การสื่อสาร สร้างความเชื่อถือ และการเข้าถึงสินค้าและบริการของกลุ่มผ่านช่องทางการสื่อสารให้ตรงกลุ่มเป้าหมายให้มากที่สุด โดยวิเคราะห์ถึงพฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมาย ว่ากลุ่มเป้าหมายกลุ่มใด เพศ วัย การศึกษา เหมาะกับช่องทางการสื่อสารใดมากที่สุด เช่น Facebook Instagram Line ทอกระจายข่าว หรือ อื่น ๆ และจัดสาระ เนื้อหา รูปแบบ การสื่อสารให้เหมาะสมแต่ละกลุ่มเป้าหมายและช่องทางการสื่อสาร เพื่อให้ลูกค้าได้เห็นสินค้าและบริการของกลุ่มได้อย่างตรงใจ

๓.๓ วางแผนหน้าที่การดำเนินการของกลุ่ม

ให้พิจารณาขั้นตอนการทำงานของกลุ่ม ทั้งกระบวนการ ต้องทำอะไรบ้าง แล้วสิ่งที่สมาชิกกลุ่ม มีหน้าที่ทำได้เองคืออะไร เช่น การค้นคว้าวิจัยสินค้า ประดิษฐ์ ออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ การผลิต การตรวจสอบ คุณภาพ สิ่งที่ต้องให้คนอื่นที่เป็นพันธมิตรของกลุ่มเป็นใครจะให้ ช่วยทำเป็น ช่วยขาย การขนส่ง การช่วยผลิต การ จัดหาวัตถุดิบ เป็นต้น **ทรัพยากร** ที่สำคัญในการทำธุรกิจของกลุ่มที่ต้องใช้ เช่น คุณสมบัติของคน เครื่องจักร เงินทุน ทรัพย์สินทางปัญญา ที่ดิน ฯลฯ กลุ่มมีอะไรอยู่แล้ว อะไรที่ต้องหาเพิ่ม ให้พิจารณาวิเคราะห์ จากกลุ่มลูกค้า และ คุณลักษณะสำคัญของสินค้าและบริการ ที่เป็นกลุ่มจะนำเสนอต่อลูกค้า ว่าทรัพยากรของเราจะสามารถสร้างสินค้า และบริการให้ประทับใจให้ลูกค้าประทับใจ และจ่ายเงินเพื่อซื้อผลิตภัณฑ์ของกลุ่มได้

๓.๔ การพิจารณาเงินทุนและรายได้

ให้กลุ่มพิจารณาถึงเงินทุน ทั้งเงินทุนเพื่อใช้ขับเคลื่อนธุรกิจ เช่น ค่าจ้าง ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ค่าน้ำมัน ค่าบำรุงรักษา ค่าเช่าสถานที่ ค่าวัตถุดิบ ฯลฯ และทุนเพื่อเพิ่มคุณค่าให้ธุรกิจ เช่น ค่าโฆษณา ค่าเช่าพื้นที่ทำการขาย ในห้างสรรพสินค้า ค่าทำข่าวประชาสัมพันธ์ ฯลฯ

การได้มาของรายได้ มีช่องทางไหนบ้าง เช่น การจำหน่ายสินค้า การให้เช่าอุปกรณ์ การรับจ้างผลิต สินค้า ฯลฯ เมื่อทราบงบประมาณและรายได้แล้วจะนำไปวางแผนการลงทุนได้

พันธมิตรหลัก - เป็นใครบ้าง - จะให้ช่วยทำอะไร จากกิจกรรมหลักของ กลุ่ม	กิจกรรมหลัก - ต้องทำอะไรบ้าง - กลุ่มทำอะไรเองได้	ลักษณะเด่นสินค้าที่ เป็นจุดขาย - มีจุดดี จุดเด่น ประโยชน์ รูปลักษณ์	กิจกรรมสร้าง ความสัมพันธ์ลูกค้า - รักษาลูกค้าเก่า	กลุ่มเป้าหมาย ผู้ซื้อ สินค้า - เป็นใครที่เหมาะสม กับสินค้า - เพศวัย - ต้องการสินค้าแบบ ไหน ลักษณะ รูปลักษณ์ คุณภาพ แบบใด
	ทรัพยากรหลัก - คนทำ - ปัจจัยการผลิตสี่ด้าน	แตกต่างจากคู่แข่ง - ลักษณะดีเด่นที่ทำให้ ลูกค้าสนใจเชื่อถือ ศรัทธา	ช่องทางสื่อสารถึงผู้ซื้อ - เพื่อประชาสัมพันธ์ - ความต้องการซื้อ สินค้า - ช่องทางที่เข้าถึง ลูกค้า ตรงใจ	
ต้นทุนของธุรกิจนี้ - ทุนผลิต - ทุนสร้างค่านิยม			รายได้ของธุรกิจ - จากสิ่งใด * ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มหรือช่องทางใดบ้าง	

๔. จัดกิจกรรมส่งเสริมการพิจารณากลุ่มต่อเนื่อง

๔.๑ จัดการประชุมเพื่อประเมินผลการดำเนินงาน

๔.๒ จัดการประชุมพัฒนาทักษะ ความรู้ ประยุกต์ ยกระดับคุณภาพผลิตภัณฑ์ต่อเนื่อง

๔.๓ สสำรวจผลกระทบที่เกิดกับสมาชิกกลุ่มและชุมชนในด้านต่าง ๆ เช่น รายได้ ความเป็นอยู่ คุณภาพชีวิต การขาดความเสียหายจากข้างป่ารบกวน ฯลฯ ทักษะสติปัญญา ความเข้าใจ ในการอยู่ร่วมกันกับข้าง

๕. คณะทำงานที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนการแก้ไขปัญหาข้างป่าพื้นที่รอยต่อ ๕ จังหวัด ในทุกระดับ (ตำบล/อำเภอ/จังหวัด/กรม) ดำเนินการติดตามและสนับสนุนการดำเนินงานของพื้นที่ในทุกช่องทาง

แบบทดสอบประเมินองค์ความรู้เพื่อการอยู่ร่วมกันระหว่างคนและช้างป่าของประชาชน

ก่อน หลัง การอ่านหนังสือการ์ตูน “เรื่องเล่าชาวคชาบุรีรักษ์”

ช่วงวัยของผู้ประเมิน : อายุไม่เกิน 11 ปี อายุ 12 ปี – 60 ปี อายุ 61 ปีขึ้นไป

จงใส่เครื่องหมาย ลงในช่อง ที่ท่านคิดว่าถูกต้อง

คำถาม	คำตอบ	คำถาม	คำตอบ
1. ชื่อตัวละครหลักในการ์ตูนเรื่อง “เล่าชาวคชาบุรีรักษ์” ข้อใดถูกทั้งหมด	☐ ก. แม่เพชร น้ำหนาว เก่งกาจ ☐ ข. แม่หนึ่ง น้ำเพชร เก่งกล้า ☐ ค. แม่เพชร น้ำหนึ่ง เก่งกล้า ☐ ง. แม่กล้า กิ่งเพชร น้ำหนึ่ง	6. หากบริเวณที่ช้างอาศัยอยู่ไม่มีแหล่งน้ำ ช้างจะกินพืชชนิดใดประทังชีวิตไปก่อน	☐ ก. ยอดใบไม้ ☐ ข. กกล้วย ☐ ค. อ้อย ☐ ง. ถูกทุกข้อ
2. ช้างส่งเสียงเรียกหากันได้ไกลกี่กิโลเมตร	☐ ก. 5 กิโลเมตร ☐ ข. 10 กิโลเมตร ☐ ค. 15 กิโลเมตร ☐ ง. 20 กิโลเมตร	7. ช้างโตนมีลักษณะอย่างไร	☐ ก. ช้างแก่ ☐ ข. ช้างป่วย ☐ ค. ช้างที่ถูกไล่ออกจากฝูง ☐ ง. ถูกทุกข้อ
3. ช้างรับรู้กลิ่นได้ไกลกี่กิโลเมตร	☐ ก. 3 กิโลเมตร ☐ ข. 6 กิโลเมตร ☐ ค. 9 กิโลเมตร ☐ ง. 12 กิโลเมตร	8. หากเจอช้างตกมัน ควรทำอย่างไร	☐ ก. ยืนนิ่งๆ ไม่กระตุกกระตัก ไม่ส่งเสียงร้อง ☐ ข. เขวี้ยงสิ่งของใส่ช้าง ให้ช้างตกใจวิ่งหนี ☐ ค. วิ่งหนีซิกแซก วนไปวนมา ไม่วิ่งตรง ☐ ง. ผิดทุกข้อ
4. ช้างกินอาหารได้มากที่สุดกี่กิโลกรัมต่อวัน	☐ ก. 100 กิโลกรัมต่อวัน ☐ ข. 150 กิโลกรัมต่อวัน ☐ ค. 200 กิโลกรัมต่อวัน ☐ ง. 250 กิโลกรัมต่อวัน	9. ข้อใด ไม่ใช่ ลักษณะนิสัยของ “ช้างโขลง”	☐ ก. ชอบหากินประจำถิ่น อาศัยตามชายป่า ☐ ข. ชอบเขาหินปูนที่มีความเย็นชื้น ☐ ค. ออกเวียนหากินตามฤดูกาล ☐ ง. ออกหากินตอนกลางวัน
5. ช้างสามารถกินน้ำได้มากที่สุดกี่ลิตรต่อวัน	☐ ก. 100 ลิตรต่อวัน ☐ ข. 200 ลิตรต่อวัน ☐ ค. 200 ลิตรต่อวัน ☐ ง. 250 ลิตรต่อวัน	10. ช้างชอบกินอะไรแทนดินโป่ง	☐ ก. น้ำปลา ☐ ข. เกลือ ☐ ค. น้ำตาล ☐ ง. ผงชูรส

คำถาม	คำตอบ	คำถาม	คำตอบ
11. ช้างอารมณ์ดี จะมีลักษณะอย่างไร	☐ ก. หูกาง หางตั้ง ☐ ข. โบกหู แกว่งหาง ☐ ค. เดินช้า ส่งเสียงร้องบ่อยๆ ☐ ง. นอนทั้งวัน	16. สาเหตุใดที่ทำให้ช้างมีนิสัยดุร้าย	☐ ก. เพราะคนทำแนวรั้วลวดหนาม ☐ ข. เพราะคนปลูกต้นไม้เป็นรั้ว ☐ ค. เพราะคนปลูกพืชสมุนไพรที่ช้างไม่ชอบ ☐ ง. ผิดทุกข้อ
12. ช้างอารมณ์เสีย จะมีลักษณะอย่างไร	☐ ก. หูกาง หางตั้ง ☐ ข. โบกหู แกว่งหาง ☐ ค. เดินช้า ส่งเสียงร้องบ่อยๆ ☐ ง. นอนทั้งวัน	17. ข้อใดที่ไม่ควรใช้เป็นอุปกรณ์เตือนภัย	☐ ก. ไฟฉายผูกติดกับขวดพลาสติก ผ่าครึ่งทำเป็นเสมือนปีกคอยรับลม เคลื่อนไหวไปมา ☐ ข. ผ้าสีแดงผูกติดกับราว ☐ ค. กระดิ่งลม โดยนำขวดผูกติดกับโลหะ เมื่อลมพัดจะเกิดเสียง ☐ ง. ประทัด
13. สาเหตุใดที่ช้างเข้ามา บุกรุกพื้นที่ทำกินชาวบ้าน	☐ ก. ความสมบูรณ์ของป่าและพื้นที่ป่าลดลง ☐ ข. ขาดน้ำและอาหาร ☐ ค. ผลไม้ในสวนเกษตรเป็นที่หมายปองของช้าง ☐ ง. ถูกทุกข้อ	18. ข้อใดคือพืชที่ช้างไม่ชอบ	☐ ก. ชะอม ☐ ข. มะนาว มะกรูด ☐ ค. ช่า ตะไคร้ ☐ ง. ถูกทุกข้อ
14. หากขับรถแล้วเจอช้างบนถนน ควรทำอย่างไร	☐ ก. บีบแตรไล่ ☐ ข. เปิดไฟสูงไล่ช้าง ☐ ค. จอดรถสังเกตพฤติกรรม ☐ ง. จอดรถแล้วลงจากรถป่า สิ่งของไล่ช้าง	19. อาชีพใด ที่ไม่ได้รับผลกระทบจากการเข้ามารุกรานของช้าง	☐ ก. ทำเครื่องจักสาน ☐ ข. ปลูกอ้อย ☐ ค. ปลูกกล้วย ☐ ง. ถูกทุกข้อ
15. พฤติกรรมใดไม่ควรทำ เมื่อพบเจอช้าง	☐ ก. เมื่อเจอช้างไล่ให้วิ่งวนไปมา หรือหลบหลังต้นไม้ใหญ่ ☐ ข. หากไปกรีดยางต้องพาเพื่อนไปด้วย เพื่อระวังทางซ้าย-ขวา ☐ ค. จุดพลุ ยิงปืน ตะโกนไล่ ☐ ง. โทรมัจเจ้าหน้าทีอนุรักษ์ให้ช่วยผลักดัน	20. วิธีการใดที่จะทำให้ช้างกลับคืนสู่ป่า	☐ ก. เตรียมแหล่งน้ำขนาดใหญ่ ☐ ข. ปลูกพืชที่ช้างชอบจำนวนมาก ให้พอเพียงพอประชากรช้าง ☐ ค. จัดทำบ่อน้ำเล็กๆกลางทางให้ช้างได้พักผ่อนระหว่างการเคลื่อนย้ายกลับคืนสู่ป่า ☐ ง. ถูกทุกข้อ

หมายเหตุ : หลังจากได้อ่านหนังสือการ์ตูน “เรื่องเล่าชาวคชานุรักษ์” แล้ว หากท่านตอบคำถามได้ถูกต้อง 12 ข้อขึ้นไป ถือว่าท่านมีความรู้ความเข้าใจเพียงพอ จากการศึกษาเรื่องช้างป่าจากหนังสือการ์ตูนเล่มนี้

เฉลย

แบบทดสอบประเมินองค์ความรู้เพื่อการอยู่ร่วมกันระหว่างคนและช้างป่าของประชาชน

- ข้อ 1 ตอบ ค. แม่เพชร น้ำหนึ่ง เก่งกล้า
- ข้อ 2 ตอบ ข. 10 กิโลเมตร
- ข้อ 3 ตอบ ก. 3 กิโลเมตร
- ข้อ 4 ตอบ ง. 250 กิโลเมตรต่อวัน
- ข้อ 5 ตอบ ข. 200 กิโลเมตรต่อวัน
- ข้อ 6 ตอบ ง. ถูกทุกข้อ
- ข้อ 7 ตอบ ง. ถูกทุกข้อ
- ข้อ 8 ตอบ ค. วิ่งหนีจิกแซก วนไปวนมา ไม่วิ่งตรง
- ข้อ 9 ตอบ ง. ออกหากินตอนกลางวัน
- ข้อ 10 ตอบ ข. เกลือ
- ข้อ 11 ตอบ ข. โบกหู แกว่งหาง
- ข้อ 12 ตอบ ก. หูกาง หางตั้ง
- ข้อ 13 ตอบ ง. ถูกทุกข้อ
- ข้อ 14 ตอบ ค. จอตรงสังเกตเห็นกิจกรรม
- ข้อ 15 ตอบ ค. จุดพลุ ยิงปืน ตะโกนไล่
- ข้อ 16 ตอบ ก. เพราะคนทำแนวรั้วลวดหนาม
- ข้อ 17 ตอบ ง. ประทัด
- ข้อ 18 ตอบ ง. ถูกทุกข้อ
- ข้อ 19 ตอบ ก. ทำเครื่องจักสาน
- ข้อ 20 ตอบ ง. ถูกทุกข้อ